

Cu maestrul Ilarion Ionescu-Galați, la 80 de ani

În intimitatea căminului său din Brașov, într-o locuință bogată în sugestii și simboluri ale culturii, cu diplome din întreaga lume pe pereți, fotografiile ale Maestrului împreună cu mari personalități ale muzicii de pretutindeni, cu tablouri, partituri și cărți, ca și obișnuitul pupitru al oricărui muzician, Maestrul Ilarion Ionescu-Galați mă întâmpină cu ceaiul aburind, sofisticat și simplu în același timp, cu arome discrete și multiplicare de ambianța cu iz occidental și oriental deopotrivă. Începem o discuție în care Maestrul este același dintotdeauna: cordial și modest, comunicativ și jovial.

P.M.V. – *Maestre, care sunt gândurile care vă animă la ceas aniversar, când ați pășit peste pragul frumoasei vârste a celor 80 de ani?*

I.I.G. – Nu știu dacă mă animă...

P.M.V. – *Sigur, e o formulare puțin ingrată, dar...*

I.I.G. – ... sunt niște curiozități, pe care vârsta și le impune, cum ar fi – de exemplu – întrebarea „cât o mai dura”?

P.M.V. – *Interesant..., m-ați lăsat mut!*

I.I.G. – Înțelegi? Cât o vrea Dumnezeu!(?) Și pe urmă mai sunt gândurile că mai faci adunări, scăderi cu ce-ai făcut, ce n-ai făcut, ce-ai fi vrut să faci, ce n-ai reușit să faci în viață... Un fel de dare de seamă, așa, personală, la care răspunsul meu este pozitiv și datorită faptului că n-am pretins să fac prea mult; sunt mulțumit cu ce-am făcut. Dacă ar fi fost mai mult, poate era mai bine; dar nu sunt necăjit că n-am făcut mai mult decât am putut să fac! Nici n-am dorit să fac mai mult, nici n-am călcat pe morminte *à tout prix* ca să fac câte ceva. Dumnezeu m-a ajutat și cred că m-au ajutat și părinții mei, care au fost credincioși... Un fapt aparte: tata mi-a spus înainte să moară, la 85 de ani: „să știi că de acolo de unde o să mă duc, eu am să te ajut cât am să pot!” Și sunt convins că tata – un tip credincios și deștept, și mama la fel – m-au ajutat să fac ce-am făcut! Adică sunt un om care și-a făcut o familie frumoasă – cu Livia, iubita mea soție, care ne-a părăsit prea devreme –, un fiu despre care se vorbește frumos, Florin, în plină maturitate violonistică; la rândul său are o soție minunată, Laura, extraordinară ca bunătate și ca atașament față de familie – o noră rarisimă de felul acesta –, o nepoțică excepțională, Alexandra, și o viață profesională împlinită; într-un cuvânt: „fericit”, astfel mă pot defini.

P.M.V. – *Totuși lumea muzicienilor – nu a muzicii! – este relativ mică și, ca dirijor, este aproape imposibil să fii comod tuturor celor de sub bagheta din mână...*

I.I.G. – Este adevărat, însă am căutat să nu supăr lumea, în viața mea, cu toate că – în meseria pe care o am eu – mai superi din păcate câte-o dată lumea, c-așa se face, în final, muzica vie, cea interpretată. Dacă mor mâine, sunt mulțumit și pentru ce-am făcut ca părinte, și ce-am făcut ca muzicant, și ce-am lăsat în spatele meu, fără să sufăr că „o, dacă făceam... și dacă nu știu ce..., făceam mult mai mult”... Nu! Sunt mulțumit cu ce am făcut! Nici nu m-așteptam, când am început să intru în viață, să ajung aici unde-am ajuns. Am o normalitate în gândire, cred eu.

P.M.V. – *O dovadă a acestei vieți trăite frumos și care, iată, rodește în continuare frumosul, este și mulțimea de filarmonici, de*

orchestre simfonice și melomani care v-au sărbătorit peste tot în țară în anul acesta.

I.I.G. – Aș începe prin a menționa filarmonica din Satu Mare, apoi Târgu Mureș, Sibiu, Ploiești, Bacău, București – prin Orchestra Radio și Filarmonica „G. Enescu”. Să nu uit și uniunea muzicienilor interpreți – U.C.I.M.R. – care mi-au dat, pe lângă diploma de excelență și un consistent premiu în bani. Una dintre cele mai importante sărbătoriri a fost pentru mine faptul că pensionarii orchestrei Radio s-au adunat, vreo 40 de colegi de acolo, și m-au elogiat printr-un banchet oferit de ei la restaurantul din Cișmigiu. Cu unii dintre ei am avut și „trânte” – profesional vorbind –, că așa este meseria asta, nu este numai cu flori: mai are și sârmă ghimpată în ea. Dar aceste momente de tensiune, pe care le-am avut cu orchestrele, eu nu le-am făcut din răutate, cum le-au făcut alții.

P.M.V. – *Nu cred că mulți dirijori au această onoare de a fi sărbătoriți cât încă sunt în viață...*

I.I.G. – Într-adevăr! Pentru mine asta a fost o mare onoare, aceea de a te sărbători orchestra... și n-a fost doar una, după cum se vede!

P.M.V. – *Știi din discuțiile anterioare cu care m-ați onorat, dar și din interviurile acordate la diferite posturi de radio și de televiziune, cu privire la colaborarea de-a lungul zecilor de ani cu Filarmonica Brașov, că aveți un sentiment special față de această instituție pe care ați format-o, în ceea ce aș numi, perioada modernă...*

I.I.G. – Sunt recunoscător nu numai orchestrei din Brașov, ci tuturor orchestrelor care m-au stimat. Niciodată n-am avut *contre-coeur* cu orchestrele; așa ceva la mine nu s-a întâmplat. Iar la Brașov este o creștere reciprocă și le sunt foarte recunoscător generațiilor care au dispărut – căci sunt două generații care au dispărut în spatele meu –, celor cu care am colaborat și cu care am făcut multe: în jur de 14 discuri, foarte multe imprimări la radio de muzică românească – din cele 300-400 de piese pe care le are Radio București cu mine la pupitru diferitele orchestre –, Festivalul Internațional al Muzicii de Cameră, Concursul de Dirijat, Festivalul de cvartete studențești de coarde – de unde a „răsărit” Cvartetul *Gaudeamus*, care a devenit emblema muzicii camerale a Filarmonicii brașovene... Și nu uit că

Steluța Mitu, astăzi plecată dintre noi, m-a secundat întotdeauna, cu pricepere și afecțiune, în tot ce-a fost de făcut.

P.M.V. – *Păstrați o frumoasă memorie Steluței Mitu, muzicolog și secretar muzical al Filarmonicii Brașov, activă și plină de tact, atentă și meticuloasă în profesie...*

I.I.G. – Singur n-aș fi putut să fac niciodată nimic! Eu am avut mare încredere în oamenii pe care i-am avut la dreapta și la stânga mea și nu i-am suduit sau controlat vreodată. Oamenii care-mi erau alături și-au făcut treaba excepțional de bine. Dar n-aș vrea să uit că și Conservatorul care există la Brașov în acest moment, există și pentru că mi-am pus semnătura pe memoriul care a condus la înființarea sa, pentru ca azi Brașovul să fie o pepinieră de tineri muzicieni, iar Filarmonica să se înnoiască și să-și ridice permanent nivelul interpretativ.

Încheiem discuția precum un *Andante*, calm și destins, ca un moment de *respiro* înainte de un alt *Allegro vivace* pe care pe care Maestrul, având mâna cu bagheta dirijorală ușor înclinată în văzul tuturor, îl va interpreta în continuare cu altă și altă orchestră din țară și de peste hotare. La mulți ani, Maestre!

Petre-Marcel VÂRLAN